

Из „Милиардерът и монахът. Обикновена история за пътя към необикновеното щастие“, автор Вибхор Кумар Сингх

Любопитна история за преплитането на два пътя, които сякаш са коренно различни. Милиардер и монах, всеки по свой начин, стигат до основополагащия въпрос, който всеки дръзнал да е честен със себе си, си задава.

Щастлив ли си?

Някъде между редовете ясно прозира продължението му: И ако не си, какво ще направиш?

ПРОЛОГ

Успехът не е ключът към щастиято. Щастиято е ключът към успеха. Ако обичаш това, което правиш, ще успееш в живота.

Алберт Швайцер

Милиардерът седеше в президентския апартамент с гледка към Сентръл парк в Ню Йорк и се подготвяше за интервюто. Той беше един от т.нар. „доларови милиардери“ – 2135 души в целия свят. Прозвището беше признание за упоритост и постижения. Не беше наследил състоянието си и това го правеше още по-специален в очите на хората. Само за един живот беше натрупал богатство, за което на някои държави им трябваха поколения. И се гордееше с това.

Интервюто вървеше по план. Агенцията за връзки с обществеността, която милиардерът беше наел, беше най-добрата в света и се беше постарала да го представи като скромнен, но амбициозен мъж – обикновен човек с големи мечти. Някои го наричаха Царят на сделките. Надарен с остър ум, той без усилие разбираше борсовите пазари, а безпогрешният му нюх на предприемач го водеше към най-добрите сделки. Беше си изработил уникален и непобедим стил в правенето на бизнес.

Последният въпрос на журналистката обаче го изненада. Въпреки че – както винаги, милиардерът отговори уверено, нещо го жегна отвътре. Въпросът не беше от сценария, който му бяха дали предварително. И сигурно не беше зададен нарочно – просто формалност или обикновен финален коментар. Но този въпрос промени не само вечерта на милиардера – накара го да се замисли за значението на целия му досегашен живот. Момичето го беше попитало просто:

– Щастлив ли сте?

Свечеряваше се. Монахът седеше пред купата си със супа и гледаше парата, която се издига от нея, извива се нагоре и после изчезва във въздуха. Помисли си за приликата с човешкия живот – и той е така нетраен. Ние се раждаме от Върховната душа, имаме малко време, в което да се проявим в света, а после отново изчезваме във Върховната душа.

Монахът беше напуснал своя Орден преди 30 години и се беше отказал от монашеството, но въпреки това хората дълбоко го почитаха и продължаваха да го наричат монах.

След вечеря тръгна да посети своя гуру – главния лама, за да прочисти ума си. Чувстваше се неспокоен. Нощта беше ясна и на светлината от пълната Луна златният покрив на

манастира изглеждаше сребърен. Това му напомни, че гледната точка е по-важна от същността.

Лек полъх на вятъра довя хлад от планината. Докато крачеше по застланите с каменни плочи улици на сънливия стар град, си каза, че може би в нощ като тази един принц изоставил всичките си притежания и близки хора, напуснал своя великолепен дворец и тръгнал по пътя на познанието. Принцът никога не се завърнал. Но се родил великият Буда.

Сигурно беше грях да се сравнява с Буда, но напоследък сърцето му беше неспокойно и не можеше да контролира емоциите си. Главният лама веднъж беше казал, че пътят към себе си и към вътрешния мир започва с правилните въпроси. В този ден монахът се нуждаеше не от отговори, а от правилния въпрос.

Той зави по улицата към къщата му и видя изписана с графити стена. Замръзна. Сърцето ли му правеше номера, или беше божия знак? Монахът се обърна и си тръгна, без да се види с главния лама.

Беше открил своя въпрос.

На стената с графити бяха изписани три думи: „Щастлив ли си“?

Глава 1. ПЪТЯТ КЪМ ШАНГРИ-ЛА

Не можеш да разчиташ на очите си, когато въображението ти не е фокусирано.

Марк Твен

– Ако щастието е пътуване, то минимализмът е първата стъпка от него – каза монахът на милиардера.

Въпреки че тези думи не бяха в контекста на разговора им, милиардерът кимна в знак на съгласие и си припомни времето, когато двамата решиха да станат бизнес партньори. Първата им среща в хотела в Катманду беше отговорила на очакванията и на двамата. Милиардерът беше открил възможност да прави нещо напълно различно от обичайното – хотелът в Шангри-ла щеше да бъде перла в короната на постиженията му. За монаха това партньорство щеше да бъде мост към света на материалното. И двамата разбираха ползите от сътрудничеството си и го ценяха. Днес – две години по-късно, милиардерът виждаше, че е взел правилно решение.

Въпреки че идваше в хотела за първи път, установи, че монахът и неговият екип са изпълнили проекта отлично и заслужено се радваше на интереса на туристическите агенции.

В началото милиардерът мислеше, че ще му бъде трудно да прави бизнес с будистки монах. Какво ли разбира от бизнес? Но сега, когато преглеждаше финансовия баланс на хотела, с радост установи, че не е бил прав.

Връщайки се към думите на монаха, милиардерът си даде сметка, че още от дете са му втъпвявали, че щастието се крие в трупането и запасяването с материални блага. В неговото общество демонстрирането на богатство беше ключът към щастието. Да не се интересуваш от богатството, беше провал. Но той искаше да разбере как навикът да трупаш и да се запасяваш обърква съзнанието и става пречка по пътя към щастието. Може би монахът ще помогне?

– Минимализмът не е липса на амбиция. Не е живот на светец. Това е избор да живееш с минимум притежания, но с максимум концентрация. Идеята е, че разчистването на

материалното води до разчистване на ума, който често е пълен с излишни и безсмислени теми и емоции – изрече монахът, сякаш четеше мислите на милиардера.

– Предполагам, че с по-малко неща за носене е по-лесно да вървиш по пътя на живота – отвърна милиардерът.

Суровият, но спокоен скалист тибетски пейзаж беше започнал да успокоява нервите му. Последните 24 часа бяха изпълнени с трескаво пътуване и умора заради часовата разлика, както и с някои лоши вести. Сделката с Телекома в Казахстан не вървеше по план.

Бюрократи бавеха лиценза, защото искаха подкупи, но милиардерът им беше отказал. Отново се замисли за минимализма, станал супермодерен напоследък и рекламиран от много богати хора като милиардера Николас Бергруен. На пръв поглед минимализъм е живот с малко материални притежания – просто определяш кое ти е нужно, за да оцелееш, и изхвърляш всичко останало. Всяка вещ, която притежаваш, трябва да оправдава участието си във всекидневния ти живот. За милиардера обаче това беше просто хипарски начин на живот.

– Много по-лесно е – усмихна се монахът и го върна към разговора им. – Но, знаеш ли, щом веднъж решиш да живееш минималистично, започваш да изхвърляш всичко излишно. Започваш да виждаш истинските си цели и придобиваш енергията да ги постигнеш. Това не е извинение за бягство от отговорност. Не е живот без амбиции. И със сигурност не е оправдание за мързела!

Просто решаваш да се фокусираш върху малко на брой, но съществени неща и да избягваш онова, което те разсейва. Когато се фокусираш върху същественото, отстраняваш несъщественото и постигаш щастие по един много по-ефикасен начин. Като се замислиш, монахът е прав – каза си милиардерът. – Някои от най-успешните хора на планетата днес [...] са известни със своя прост, фокусиран начин на живот. Те казват, че дължат успеха си на способността да отстраняват нещата, които ги разсейват, и да се съсредоточават само върху съществените, в резултат на което виждат и по-голямата картина.

– Значи минимализмът подсилва амбицията – отбеляза милиардерът.

По небето се струпваха тежки сиви облаци. В тази част на планетата валеше рядко, но облаците често изнасяха драматични представления. – Да, като пренесем минимализма на полето на ума, получаваме свободата да се занимаваме със същественото. Истината е, че продължаваме да живеем с всичките тези неща само защото ни е страх да ги оставим. Мислим си, че някой ден може да ни потриват, въпреки че днес са безполезни. Страхът и несигурността са главните причини да се боим да приемем минимализма.

Страхуваме се, че хората ще ни презрат, че социалният ни статус ще пострада, че ще загубим мечтите и амбициите си... – монахът искаше да помогне на милиардера да направи верния избор.

Той го разбра и леко се усмихна.

Навън беше започнало да ръми. Монахът отвори прозорците на колата и мирисът на прежадняла пръст, докосната от първите капки дъжд, изпълни купето. Беше опияняващо.

– Не е ли смешно?! Ние сме толкова различни по националност и раса, но навсякъде по света дъждът мирише еднакво – промърмори си милиардерът.

Монахът го чу.

– Да, хората виждат разлики, природата – не.

– Добре! Каж ми тогава как да практикувам минимализъм, без да се отказвам от банковата си сметка – попита милиардерът. Филантропията не беше силната му страна и не искаше да дарява трудно спечелените си пари.

– Минимализмът не значи да се откажеш от банковата си сметка, партньоре. Може да го добавиш към нея! – намигна му монахът с усмивка. – Нека ти разкажа за основните му принципи – така, както аз ги разбирам. Вярвам, че пътят към щастието започва с изхвърлянето на известно количество багаж. Макар че – за разлика от великия Буда, не мисля, че трябва да се отричаме от света. По тази тема често спорим с моя гуруджи в манастира. Аз съм против пълното отказване от света и искам да намеря щастие вътре, а не извън него – тонът му вече стана сериозен. – Изучавам минимализма и се опитвам чрез него да открия щастието. Може и да съм стигнал до някои отговори, но не съм сигурен. Какво ще кажеш да поразсъждаваме заедно? В жабката има един бележник, в който съм записал някои неща. Ще го извадиш ли, моля?

Милиардерът извади бележника и го разгърна. На първата страница имаше снимка на Далай Лама. Тъй като в Китай беше забранено да се носят снимки на Негово Светейшество, много тибетци ги криеха сред джобните си вещи. На следващата страница пишеше:

1. Минимализмът се отнася както за физическия, така и за умствения багаж.
2. Физическият минимализъм е първата стъпка към умственото и емоционалното щастие.
3. Хората са изобретателни и могат да намерят начин да живеят и с много, и с малко.
4. Минимализмът подхранва амбицията, като ни помага да се фокусираме. Най-големият дар на минимализма е, че ни освобождава време, което да насочим към нещата, които имат смисъл за нас.
5. Минимализмът е проява на грижа към планетата. Той е нашият принос към нейното опазване.

6. Недей да носиш света на раменете си.

Милиардерът прочете отново написаното и добави от себе си:

7. Спестените пари са спечелени пари.
8. Запомни, че като практикуваме минимализъм, не се превръщаме в светци, а ставаме внимателни какви цели си избираме.
9. Не се вълчай в консуматорство, за да не прахосаш парите и щастието си.

Усмихна се иронично, защото си даде сметка, че е написал горните думи с най-новия си химикал Монблан.

– Да направим така! – предложи сериозно: – Ще съм тук три седмици. Няма да имам много работа и ще имам време да мисля за други неща. Хайде и двамата да си направим списъци с нещата, които ни правят щастливи, и да си ги разменим в края на това пътешествие! Какво ще кажеш?

– Чудесна идея – отвърна монахът. – Най-после ще мога да споделя мислите си за щастието и да разбера какво е то за заклет капиталист като теб.

И двамата се разсмяха.